



G-113001

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. III) Examination

April / May - 2019

**MEDOC-301 : Library Resources and Tools &
Techniques Education Research : Paper-1**

Time : Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

- (1) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
- (2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નોનાં પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ - 1

1 નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં આશરે 750 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : 20

- (1) અવલોકનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, તેના પ્રકારો વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- (2) મૂલ્યાંકનપત્રક એટલે શું ? તેની મર્યાદાઓ જણાવો. મૂલ્યાંકનપત્રક સંશોધકને કઈ રીતે ઉપયોગી છે ? સમજાવો.
- (3) પ્રારંભિક સંદર્ભ સ્ત્રોતોની યાદી જણાવી, કોઈપણ બે પ્રારંભિક સંદર્ભ સ્ત્રોતોનું સંશોધનમાં મહત્વ સમજાવો.

2 (અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં આશરે 125 શબ્દોમાં 10
ઉત્તર લખો :

- (1) ઓળખયાદી એટલે શું ? ઓળખયાદી તૈયાર કરતી વખતે કઈ-કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખશો ?
- (2) સંશોધનમાં જ્ઞાનકોશોના ઉપયોગો સમજાવો.
- (3) ક્રમમાપદંડના ફાયદા અને મર્યાદાઓ સમજાવો.

(બ) નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : 5

- (1) પ્રારંભિક સંદર્ભસ્ત્રોતો એટલે શું ?
- (2) સંશોધનમાં ઉપયોગી કોઈ બે સામયિક જણાવો.
- (3) નોંધ લેવી (Note-taking) સંશોધકને કઈ રીતે ઉપયોગી છે ? (બે મુદ્દા)
- (4) સંશોધનમાં વેબસાઈટની ઉપયોગિતા જણાવો. (બે મુદ્દા)
- (5) કોઈપણ બે ગૌણ સંદર્ભસ્ત્રોતના નામ જણાવો.

વિભાગ - 2

- 3 નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં આશરે 750 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : 20
- (1) અભિપ્રાયવલિનો અર્થ જણાવી, તેના ફાયદા અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો.
 - (2) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટી એટલે શું ? તેની લાક્ષણિકતા અને ઉપયોગોની ચર્ચા કરો.
 - (3) પ્રશ્નાવલિ એટલે શું ? તેનાં પ્રકારો જણાવી, કોઈપણ એક પ્રકારની વિગતે ચર્ચા કરો.
- 4 (અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનાં આશરે 125 શબ્દોમાં 10
- ઉત્તર લખો :
- (1) ક્યૂ-સોર્ટ પ્રયુક્તિ વિશે ચર્ચા કરો.
 - (2) વલણમાપદંડની થર્સ્ટન પદ્ધતિના સોપાનોની વિગતે ચર્ચા કરો.
 - (3) મુલાકાત એટલે શું ? તેના પ્રકારો જણાવી, કોઈપણ એક પ્રકારને ટૂંકમાં સમજાવો.
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : 5
- (1) સામાજિકતા મિતિ એટલે શું ?
 - (2) સારી પ્રશ્નાવલિના લક્ષણો જણાવો. (બે મુદ્દા)
 - (3) વલણ માપદંડ એટલે શું ?
 - (4) ગુજરાતમાં ઉપલબ્ધ કોઈપણ એક મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીનું નામ જણાવો.
 - (5) પ્રમાણિત કસોટી એટલે શું ?

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) All questions are compulsory. Options are internal.
- (2) Figures to the right side indicate marks of the questions.

SECTION – 1

1 Answer any **two** from the following three questions. Each **20**
answer should be in about **750** words :

- (1) Clarify the concept of observation. Discuss its types in detail.
- (2) What is evaluation sheet ? State its limitations. How is it useful to the researcher ? Explain.
- (3) State the list of primary reference sources. Explain the importance of any two primary reference sources in research.

2 (A) Answer any **two** from the following **three** questions. **10**
Each answer should be in about **125** words :

- (1) What is check list ? Which points will you keep in mind while preparing of check-list.
- (2) Explain the uses of encyclopedias in research.
- (3) Explain the advantages and limitations of rating scale.

(B) Answer the following questions in short : **5**

- (1) What is primary reference sources ?
- (2) State any two names of magazine useful in research.
- (3) How note-taking is useful to the researcher (Two Points).
- (4) State the usefulness of web-site in research (Two Points).
- (5) State any two names of secondary reference sources.

SECTION – 2

3 Answer any **two** from the following **three** questions. **20**

Each answer should be in about **750** words :

- (1) State the meaning of opinionaire. Discuss the advantages and limitations of opinionaire.
- (2) What is psychological test ? Discuss the characteristics and uses of psychological test.
- (3) What is questionnaire ? State its types and discuss in detail about any one type.

4 (A) Answer any **two** from the following **three** questions. **10**

Each answer should be in about **125** words :

- (1) Discuss about Q-short technique.
- (2) Discuss in detail the steps of Thurston method of attitude scale.
- (3) What is interview ? State its types and explain any one type in brief.

(B) Answer the following questions in short : **5**

- (1) What is sociometry ?
 - (2) State the characteristics of Good Questionnaire. (Two Points)
 - (3) What is attitude scale ?
 - (4) State the name of any one psychological test, available in Gujarat.
 - (5) What is standardized test ?
-